



Acceptuję
HJW

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
KATEDRA I KLINIKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
Staszica 16, 20-081 Lublin
Tel. 81 534 94 14; Fax 81 534 94 10

Ocena

lek. Karoliny Pyziak-Kowalskiej

Tytuł rozprawy:

Optymalizacja testowania HIV i HCV w warunkach szpitalnej Izby Przyjęć

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska porusza istotny z naukowego i praktycznego punktu widzenia problem oceny metod usprawniających testowanie i co za tym idzie identyfikację zakażeń HIV i HCV. Doktorantka oprócz przeprowadzenia pracy badawczej ukierunkowanej na testowanie w ramach szpitalnej Izby Przyjęć pokusiła się o znacznie szersze spojrzenie na ten istotny z punktu widzenia zdrowia publicznego problem oraz dokonała próby zdefiniowania optymalnej drogi do osiągnięcia powszechnie znanych celów programów WHO.

Wraz z wprowadzeniem do terapii zakażenia HIV wielolekowej aktywnej terapii antyretrowirusowej (ART.) oraz do terapii wirusowych zapaleń wątroby typu C leków o bezpośrednim działaniu na wirusa (DAA) możliwa stała się kontrola nad tymi przewlekłymi infekcjami wirusowymi. Co prawda w przypadku HIV nie jest możliwe osiągnięcie eradykacji wirusa, tak jak to mam miejsce w przypadku HCV, ale wdrożenie terapii na wystarczająco wczesnym etapie w obu przypadkach istotnie zmniejsza śmiertelność i kompletnie zmienia rokowanie i jakość życia pacjenta. Wnioski co do korzyści płynących z tego postępowania są oczywiste i wielokrotnie zostały potwierdzone w publikacjach naukowych oraz w codziennej praktyce klinicznej. Jak słusznie we wstępie do dysertacji zauważa Doktorantka, zaskakującym i niepokojącym zjawiskiem w przypadku obu zakażeń jest ich coraz częstsze

rozpoznawanie na późnym etapie, z czym wiąże się ryzyko rozwoju zaawansowanej choroby, prowadzące czasami nieodwracalne skutki czy to w zakresie układu immunologicznego czy też pod postacią zaawansowanego włóknienia wątroby i jego konsekwencji. Doktorantka zwróciła także uwagę na wpływ pandemii COVID-19 na proces diagnozowania zarówno zakażeń HIV jak i HCV, co będzie skutkowało zwiększeniem niewykrytych infekcji i późnego włączenia odpowiednich terapii.

W świetle tych danych podjęcie tematu badawczego jest uzasadnione i nabiera szczególnego znaczenia w tym trudnym dla pacjentów z innymi chorobami, w tym zakaźnymi, okresie. Doktorantka dokonała analizy skuteczności testowania w warunkach Izby Przyjęć największego w Polsce Szpitala Zakaźnego w Warszawie oraz podjęła się szczególnie ważnego zadania prześledzenia drogi pacjenta do czasu wdrożenia swoistej terapii przeciwwirusowej.

Badania prowadzone były na przestrzeni kilku lat. Grupę badaną należy uznać za wysoce reprezentatywną, a rozkład parametrów demograficznych i parametrów klinicznych jest równomierny w analizowanych grupach.

Recenzowana praca liczy ogółem 102 strony i składa się ze wstępu, celu pracy, przedstawienia osiągniętych wyników, ich podsumowania, wniosków końcowych oraz bibliografii. Do tego dochodzą liczne załączniki, w tym kopie prac wchodzących w skład dysertacji doktorskiej, zgody komisji bioetycznej oraz oświadczenia o udziale procentowym poszczególnych autorów. Zasadniczy tekst dysertacji poprzedzają bardzo zwięzłe streszczenia w języku polskim i angielskim oraz słowa kluczowe i wykaz skrótów.

Bazę dla rozprawy doktorskiej stanowi 5 publikacji, z których jedna jest w trakcie procesu submisji do czasopisma. Praca 5 została opublikowana w czasopiśmie z IF.

Struktura pracy jest zwarta, następujące po sobie rozdziały i podrozdziały ułożone w sposób logiczny, przez co uzyskano wrażenie bardzo dobrze zaplanowanej i czytelnej rozprawy. Praca została napisana poprawną polszczyzną, bardzo dobrym stylem, choć autorka nie uniknęła kilku potknięć, głównie o charakterze edytorskim. Zwraca także uwagę bardzo licznie i umiejętnie cytowana literatura, w większości z kilku ostatnich lat.

We wstępie Doktorantka przedstawiła w sposób bardzo szeroki zagadnienia związane z problemem zakażenia HIV oraz HCV. Bardzo słusznie ograniczyła się do aspektów epidemiologicznych i diagnostycznych, zgodnie z przyjętym tematem i celem pracy. Zwraca uwagę rozległa wiedza Autorki, która w sposób zrozumiały wyjaśnia niełatwe problemy

zależności pomiędzy wprowadzeniem odpowiednich strategii testowania a ryzykiem postępu choroby oraz zagrożenia epidemiologicznego dla otoczenia. Bardzo analityczne podejście do problemu stwarza wrażenie swobodnego i biegłego poruszania się w zagadnieniu. W niektórych stwierdzeniach autorka formułuje niekiedy kontrowersyjne poglądy. Na przykład trudne do zaakceptowania jest zdanie ze strony 12 o „znacznie wyższe (80%) późnym wykrywaniu w przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu C” w oparciu o pozycję 15 literatury, którą jest doniesienie z konferencji z 2017 roku. Ponieważ napływ danych z zakresu badań nad HCV jest bardzo dynamiczny w ostatnich latach a różnice regionalne bardzo duże należałoby unikać tego typu sformułowań. Podobne uwagi dotyczą dość luźnego potraktowania danych dotyczących częstości występowania anty-HCV w populacji polskiej. Bez uwzględnienia aspektu historycznego i ewolucji poglądów na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat oraz zwrócenia uwagi na metodologię wykonywanych badań przesiewowych czytelnikowi trudno będzie zrozumieć to nagłe zmniejszenie ilości osób zakażonych w Polsce.

Kolejny rozdział zatytułowany „Cele pracy” zawiera określenie logicznie ze sobą powiązanych celów pracy doktorskiej, wyszczególnionych w dziesięciu punktach. Myślę, że niektóre z nich można by połączyć i sformułować bardziej przejrzyste. Na przykład punkty 2, 3 i 4 dotyczą różnych aspektów tego samego zadania badawczego i ich rozdzielanie wpływa niekorzystnie na przejrzystość sformułowanego celu pracy. Niezrozumiałym jest również punkt 9, który wymaga doprecyzowania i rewizji gramatycznej.

Uzyskane wyniki badań przedstawione zostały omówione w kolejnym, dość obszernym rozdziale. Odnosząc się do poszczególnych publikacji Autorka przedstawia zasadnicze dane dotyczące uzyskanych efektów pracy oraz na bieżąco formułuje wnioski i komentuje wyniki. Ta forma pracy bardzo mi się podoba i pozwala na sprawne śledzenie toku myślenia Autorki. Uzyskujemy wyczerpujące informacje w kwestii metodyki badania oraz wyników analizy statystycznej. Tę część oceniam bardzo pozytywnie. Jedynie pragnę zwrócić uwagę na drobny ale istotny szczegół. W odniesieniu do publikacji 2 Doktorantka dość swobodnie zamiennie używa spójników „oraz” i „lub” w odniesieniu do występowania u pacjentów mononukleozy i zapalenia płuc, przez co czytelnik nabiera wątpliwości czy obie te jednostki chorobowe występowały wspólnie czy nie. Oczywiście po analizie danych te wątpliwości znikają, ale warto unikać nieścisłości.

Bardzo cennym rozdziałem dysertacji jest podsumowanie osiągniętych wyników oraz wnioski końcowe. Są one wyważone oraz zawierają sugestie pewnych rozwiązań

praktycznych, co ma szczególne znaczenie. Doktorantka czyni to w sposób zwięzły, logiczny i uporządkowany. Tutaj pragnę zwrócić uwagę na sformułowanie „osoby w starszym wieku”, jako docelowej grupy, która powinna być poddana procedurze badań przesiewowych anty-HCV. Bez doprecyzowania granicy wieku, pozostanie to sugestią ogólnikową o ograniczonej przydatności. Jak powszechnie wiadomo pojęcie „starszego” wieku zależy od wielu czynników i ma charakter subiektywny

W pracy zdarzają się bardzo nieliczne błędy literowe. Powtarzającym się błędem interpunkcyjnym jest brak spacji przed nawiasem z numerem cytowanej pozycji literatury. Uwagi te mają głównie charakter edytorsko-redakcyjny i powinny być uwzględnione podczas przygotowywania pracy do druku. Można z całą mocą stwierdzić, że nie obniżają one całościowej pozytywnej oceny recenzowanej pracy.

Oceniając rozprawę w całości, pragnę jeszcze raz podkreślić bardzo dojrzałe i praktyczne podejście Doktorantki do podjętego przez Nią zadania badawczego, umiejętność syntetycznego przedstawienia wyników, wraz z bardzo dogłębną, właściwie interpretowaną analizą statystyczną.

**Rozprawa doktorska lek. med. lek. Karoliny Pyziak-Kowalskiej
pt. „Optymalizacja testowania HIV i HCV w warunkach szpitalnej Izby Przyjęć” spełnia wymagania stawiane pracom doktorskim. W związku z tym mam zaszczyt przedstawić Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie lek. med. Karoliny Pyziak-Kowalskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.**



Prof. dr hab. med. Krzysztof Tomaszewicz

Lublin 25.02.2022

Prof. dr hab. n. med.
Krzysztof Tomaszewicz
specjalista chorób zakaźnych
4281433